

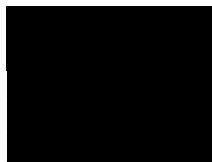

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WOKO.053.5.2025

Warszawa, 03 kwietnia 2025 r.

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na pismo z dnia 27 marca br. znak: ZSM 1.054.2.2025, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia w związku z przesłaną do Ministerstwa Edukacji Narodowej petycją dotyczącą zmian w zakresie organizacji nauczania religii w szkołach publicznych oraz ustalenia podstaw programowych dla przedmiotu edukacja zdrowotna.

Decyzje dotyczące zmniejszenia wymiaru godzin nauki religii nauczanych w szkołach były zapowiadane już w grudniu 2023 r. i, podobnie jak zmiany dotyczące edukacji zdrowotnej, są częścią zaplanowanych szerszych działań zmierzających do zmniejszenia obciążeń programowych i racjonalnej redukcji czasu spędzanego przez uczniów w szkole oraz dostosowania treści nauczanych w szkołach do wyzwań współczesnego świata.

Zmiany w zakresie reorganizacji nauczania religii w szkołach publicznych przebiegały dwuetapowo. Pierwsza nowelizacja rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach prowadzona była w pierwszym półroczu 2024 r., a kolejna w drugim półroczu tegoż roku. W obu przypadkach zamiany były poddane szerokim konsultacjom społecznym, których przebieg został opisany w Raportach z Konsultacji dostępnych na stronach Rządowego Centrum legislacji: <https://legislacja.gov.pl/>.

Przyjęcie rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 26 lipca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach¹, które weszło w życie od 1 września 2024 r., wynikało z potrzeby umożliwienia bardziej **elastycznego organizowania nauki religii w szkole** (przedszkolu), w przypadku gdy liczba zgłoszonych na naukę religii uczniów w poszczególnych oddziałach lub klasach w szkole (lub dzieci w przedszkolu) jest niewielka. Kolejna nowelizacja², która wejdzie w życie od 1 września 2025 r., wynikała z konieczności **ujednolicenia tygodniowego wymiaru godzin nauki religii i etyki** w szkołach publicznych przez określenie nowego

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1158.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 17 stycznia 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 2025 r. poz. 66).

tygodniowego wymiaru godzin nauki religii w szkołach oraz ustalenie tygodniowego wymiaru godzin nauki etyki. W stanie prawnym przed nowelizacją rozporządzenia nauka religii w szkołach publicznych odbywała się w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Jednocześnie wymiar ten mógł ulec zmniejszeniu za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła Katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych. Natomiast nauka etyki odbywała się w wymiarze ustalonym przez dyrektora szkoły. Taki stan prawny powodował, że nie każdy uczeń miał możliwość pobierania nauki religii i etyki w takim samym wymiarze. Zatem zasadne było ujednolicenie tygodniowego wymiaru tych zajęć na poziomie przepisów powszechnie obowiązujących, tak aby każdy uczeń, który zadeklaruje chęć uczestniczenia w ww. zajęciach w publicznej szkole, pobierał naukę w takim samym wymiarze.

Jednocześnie, ze względu na fakultatywność pobierania nauki religii i etyki przez uczniów (nauka religii i etyki jest organizowana na życzenie rodziców lub pełnoletnich uczniów), zasadne było wprowadzenia zmiany dotyczącej organizacji zajęć z religii i etyki bezpośrednio przed rozpoczęciem obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych dla ucznia w danym dniu albo bezpośrednio po zakończeniu tych zajęć. Proponowane rozwiązanie **poprawi sytuację uczniów nieuczestniczących w zajęciach religii lub etyki**, którzy mieli dotychczas wymuszoną przerwę między obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi w ciągu dnia nauki w szkole. Uczeń musiał oczekiwać na kolejne zaplanowane w danym dniu obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a dyrektor szkoły realizować obowiązek wynikający z § 3 ust. 3 nowelizowanego rozporządzenia – zapewnienia temu uczniowi opieki lub zajęć wychowawczych w czasie trwania lekcji religii lub etyki. Z problemem tym borykały się w szczególności szkoły o dużej liczbie uczniów, gdzie taka sytuacja wprowadzała zamieszanie organizacyjne i niepotrzebnie wydłużała pobyt uczniów w szkole.

Odnosząc się natomiast do zmian w zakresie edukacji zdrowotnej, uprzejmie informuję, że 6 marca br. Minister Edukacji podpisał rozporządzenia zmieniające rozporządzenia:

- 1) *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,*
 - 2) *w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia,*
- w których została określona podstawa programowa przedmiotu edukacja zdrowotna.

Przedmiot edukacja zdrowotna będzie **nieobowiązkowy** – będzie organizowany w szkołach analogicznie jak dotychczas zajęcia pn. wychowanie do życia w rodzinie (które zastąpi od 1 września 2025 r.), tj. uczniowie niepełnoletni nie będą brać w nich udziału, jeżeli ich rodzice zgłoszą dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału w tych zajęciach (uczniowie pełnoletni sami będą mogli złożyć taką rezygnację).

Głównym celem nowego przedmiotu edukacja zdrowotna jest kształtowanie kompetencji uczniów związanych z całościową dbałością o zdrowie oraz budowanie potencjału

zdrowotnego własnego i otoczenia. Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności ujęte zostały w 11 działach tematycznych:

Klasy IV-VI szkoły podstawowej	Klasy VII-VIII szkoły podstawowej	Klasy I-III szkół ponadpodstawowych
Dział I. Wartości i postawy	Dział I. Wartości i postawy	Dział I. Wartości i postawy
Dział II. Zdrowie fizyczne	Dział II. Zdrowie fizyczne	Dział II. Zdrowie fizyczne
Dział III. Aktywność fizyczna	Dział III. Aktywność fizyczna	Dział III. Aktywność fizyczna
Dział IV. Odżywianie	Dział IV. Odżywianie	Dział IV. Odżywianie
Dział V. Zdrowie psychiczne	Dział V. Zdrowie psychiczne	Dział V. Zdrowie psychiczne
Dział VI. Zdrowie społeczne	Dział VI. Zdrowie społeczne	Dział VI. Zdrowie społeczne
Dział VII. Dojrzewanie	Dział VII. Dojrzewanie	Dział VII. Zdrowie seksualne
Dział VIII. Zdrowie seksualne	Dział VIII. Zdrowie seksualne	Dział VIII. Zdrowie środowiskowe
Dział IX. Zdrowie środowiskowe	Dział IX. Zdrowie środowiskowe	Dział IX. Internet i profilaktyka uzależnień
Dział X. Internet i profilaktyka uzależnień	Dział X. Internet i profilaktyka uzależnień	Dział X. System ochrony zdrowia

W świetle pogarszających się wskaźników zdrowia całej populacji ludzkiej istotne są systemowe działania edukacyjne, mające na celu rozwijanie umiejętności troski o holistycznie rozumiane zdrowie. Edukacja zdrowotna to wieloetapowy, wielopłaszczyznowy i interdyscyplinarny proces prowadzący do budowania alfabetyzmu zdrowotnego (ang. *health literacy*), czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na trafne rozpoznanie potrzeb zdrowotnych własnych i otoczenia oraz podejmowanie odpowiednich działań profilaktycznych czy naprawczych.

Szkoła pełni w tych działaniach szczególną rolę. Nauczyciele, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie rozwijali świadomość zdrowia i kompetencje niezbędne do utrzymania zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i seksualnego, w tym w szczególności poprzez aktywność fizyczną, zdrowe odżywianie, higienę osobistą i sen, radzenie sobie ze stresem, budowanie pozytywnych relacji społecznych, rówieśniczych, rodzinnych i partnerskich, unikanie zagrożeń i zachowań ryzykownych oraz dbałość o zdrowe i bezpieczne środowisko życia. Kluczowe jest tu wykorzystanie aktualnej wiedzy opartej na dowodach naukowych oraz wieloletnich doświadczeń z realizacji edukacji i profilaktyki zdrowotnej w Polsce oraz w innych krajach.

W opinii MEN, wprowadzenie przedmiotu – edukacja zdrowotna przyczyni się do **zwiększenia świadomości zdrowotnej uczniów, a w konsekwencji do świadomości zdrowotnej społeczeństwa**. Budowanie u dzieci i młodzieży kompetencji pozwalających na świadome podejmowanie zachowań wspierających zdrowie i unikanie tzw. zachowań

ryzykownych może mieć bezpośrednie przełożenie na lepszy stan zdrowia i jakość życia w późniejszym wieku.

Z poważaniem

Tomasz Głowacki
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/